

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DRI-IV.054.16.2024
Warszawa, 15 lipca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: interpelacji numer 3180 w sprawie źródeł finansowania przedsiębiorstw w Polsce

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 3180 Posła na Sejm RP Daniela Milewskiego w sprawie źródeł finansowania przedsiębiorstw w Polsce, przedstawiam informacje Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Na wstępie pragnę zapewnić, że Rząd realizuje politykę wspierania inwestycji na obszarze całego kraju, przy jednoczesnym zwiększaniu dynamiki rozwoju gospodarczego. Aktualnie dostępny system wsparcia dla przedsiębiorców jest szeroki i zawiera oferty dedykowane dla firm na różnych etapach rozwoju. Wsparcie ma na celu zarówno zachęcanie przedsiębiorców do podejmowania nowej działalności inwestycyjnej, jak i pomaga już funkcjonującym biznesom.

Dla przedsiębiorców przygotowano szereg instrumentów, z których mogą skorzystać, w celu zmniejszenia ryzyka związanego z procesem inwestycyjnym. Przede wszystkim warto tu wymienić instrument ulgi podatkowej dla przedsiębiorców, oferowany w ramach Polskiej Strefy Inwestycji (PSI) oraz instrument dotacji, w ramach Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030 (program grantowy).

Polska posiada szereg atutów, które pozwalają konkurować o największe i najbardziej zaawansowane technologicznie inwestycje, z państwami z całego świata. Gospodarka kraju stale rozwija się, a Polska coraz częściej staje się domem dla największych projektów inwestycyjnych.

Niemniej, odnosząc się do przedstawionej w interpelacji kwestii przeszkód dla rozwoju rynków kapitałowych w Polsce należy zauważyć, że ich względnie słaby poziom rozwoju nie jest cechą charakterystyczną Polski, ale większości państw europejskich. Z powodu względnej słabości rynków kapitałowych w Unii Europejskiej, obserwowanej zwłaszcza na tle USA oraz państw azjatyckich, od dłuższego czasu podejmowane są na forach unijnych regularne wysiłki mające na celu wzmocnienie tych rynków. Działania takie zostały zainicjowane przez Komisję Europejską już w 2015 r. w ramach projektu Unii Rynków Kapitałowych, a obecnie toczy się dyskusja na temat kierunku dalszego rozwoju unijnych rynków kapitałowych w następnym europejskim cyklu politycznym.

Za zasadniczą przyczynę słabości europejskich rynków kapitałowych przyjmuje się przede wszystkim wykształcony na przestrzeni dekad model rozwoju rynku finansowego, a co za tym idzie również sposobu finansowania działalności przedsiębiorstw – funkcjonujący również w Polsce – polegający na dominacji sektora bankowego. W takim ujęciu brak dynamicznych platform obrotu instrumentami finansowymi świadczy nie tyle o ułomności rynków kapitałowych, co o ich zastąpieniu przez banki.

W odniesieniu do czynników *stricte* lokalnych należy zauważyć, iż w ostatnich latach wzrost gospodarczy był napędzany głównie przez rosnący popyt konsumpcyjny, podczas gdy stopa inwestycji systematycznie spadała – z 20,4% w roku 2015 do 16,8% w 2022 r.

Obecny Rząd stawia sobie za cel zmianę tej sytuacji, w związku z czym prowadzone są analizy zmierzające do wzmocnienia rynków kapitałowych. Spośród zidentyfikowanych czynników hamujących ich rozwój na czoło wysuwają się niski poziom oszczędności i inwestycji, szczególnie w sektorze detalicznym. Zwraca uwagę również niedostateczne przestrzeganie zasad ładu korporacyjnego przez spółki notowane na giełdzie.

Biorąc pod uwagę cele obecnego Rządu – wzmocnienie rynków kapitałowych i w konsekwencji ożywienie inwestycji – w aktualnych warunkach ważne jest podejmowanie systematycznych działań zmierzających do zapewnienia rozwoju Giełdy Papierów Wartościowych i krajowego rynku kapitałowego w długim terminie. Odpowiedzią będzie umacnianie pozycji giełdy poprzez uatrakcyjnienie jej oferty dla inwestorów, w tym inwestorów krajowych, a także ułatwianie procesu wejścia na giełdę dla potencjalnych emitentów.

Informuję również, w imieniu Ministra Finansów, że innowacyjność gospodarki potrzebuje odpowiedniej formy finansowania, jakim jest kapitał podwyższonego ryzyka oferowany między innymi przez fundusze VC/PE. W zakresie funduszy VC/PE Ministerstwo Finansów zidentyfikowało pewne czynniki, które ograniczają ich rozwój, w szczególności dotyczy to przewidzianych w prawie krajowym form prawnych, w ramach których mogą funkcjonować te fundusze.

Ministerstwo Finansów prowadzi obecnie prace nad dodaniem nowych form prawnych, w ramach których będą mogły prowadzić działalność krajowe fundusze VC/PE. Zmiany te powinny zwiększyć aktywność krajowych funduszy na rynku kapitału podwyższonego ryzyka, a co za tym idzie zwiększyć dostępności źródeł finansowania innowacyjnych przedsiębiorstw. Prace te prowadzone są z udziałem przedstawicieli środowiska rynku kapitałowego.

Zapewniam również, że Rząd dokłada wszelkich starań, aby zapewnić stały rozwój gospodarczy kraju w perspektywie długoterminowej. Obecnie wyraźnie określonym kierunkiem rozwoju gospodarki jest transformacja energetyczna i cyfrowa. Działania w tym kierunku określa zarówno unijna Strategia MŚP, jak i krajowe plany i strategie, w tym Strategia Produktowności 2030, mająca dostosować polską gospodarkę do globalnych trendów.

W związku z tym, obecnie udostępniane programy wsparcia koncentrują się na wspieraniu tych obszarów. Przedsiębiorcy, którzy są otwarci na rozwój, ekspansję zagraniczną oraz na cyfrową i zieloną transformację mogą skorzystać z pomocy doradców i usług polskich ośrodków Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości (EEN). Sieć ośrodków działa w 60 krajach, w Polsce jest 28 ośrodków EEN. Działalność polskich ośrodków jest finansowana przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) i Unię Europejską.

MRiT podejmuje starania, aby dotrzeć do MŚP z informacją o dostępnych rozwiązaniach dla przedsiębiorców, m.in. poprzez utworzenie Krajowego Punktu Kontaktowego ds. Instrumentów Finansowych Programów Unii Europejskiej (KPK) przy Związku Banków

Polskich, który prowadzi działalność informacyjną, promocyjną oraz doradczą dla wszystkich podmiotów (np. instytucji finansowych, przedsiębiorców), na temat preferencyjnego finansowania ze środków unijnych, w tym z Programu InvestEU. Program InvestEU jest szczególnie ważnym przedsięwzięciem, które obejmuje m.in. wsparcie zwrotne stanowiące zachętę do inwestycji i poszukiwanie nowych możliwości rozwoju. Głównym partnerem inwestycyjnym jest Europejski Bank Inwestycyjny, ale bezpośredni dostęp do gwarancji UE mają krajowe banki rozwoju. Program sprzyja wzrostowi aktywności inwestycyjnej w Polsce.

Rola informacyjna KPK jest ważna z punktu widzenia potrzeby podnoszenia świadomości i wiedzy w zakresie możliwych form finansowania. MRiT finansuje również Centrum Rozwoju MŚP w PARP w ramach, którego prowadzona jest Akademia PARP mająca na celu udostępnianie na stronie PARP bezpłatnych kursów online na tematy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (np. kurs Pozyskiwanie kapitału na działalność MŚP).

W Polsce działa Grupa Polskiego Funduszu Rozwoju, która jest grupą instytucji finansowych i doradczych dla przedsiębiorców, samorządów i osób fizycznych (w skład Grupy PFR wchodzi takie instytucje jak PARP, BGK, PAIH, ARP). Instytucje Grupy PFR są zaangażowane do realizacji programów finansowanych ze środków krajowych i unijnych.

Uruchamiane programy wsparcia dla przedsiębiorców lub osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą mają różne cele: m.in. aktywizację zawodową, rozwój firmy w kierunku zielonej i cyfrowej transformacji czy wyrównanie nierówności. Rezultatem ma być osiągnięcie lepszych wyników gospodarczych w obszarach, które wymagają poprawy i mają potencjał. Dostępna jest również wyszukiwarka programów dla MŚP prowadzona przez ARP na stronie: <https://biznesportal.pl/>.

Dla przedsiębiorców dostępna jest również wyszukiwarka wsparcia, oferowanego przez całą grupę Polskiego Funduszu Rozwoju. Z poziomu wyszukiwarki przedsiębiorca może uzyskać dostęp do informacji na temat szerokiej oferty produktów Grupy PFR, które dedykowane są dla przedsiębiorców różnej wielkości i na różnych etapach działalności. Wyszukiwarka jest dostępna na stronie internetowej: <https://pfr.pl>.

Zapewniam również, że zmiany prawne w zakresie prawa gospodarczego, jak i systemu wsparcia inwestycji, będą konsultowane publicznie z przedsiębiorcami i przedstawicielami organizacji branżowych. Informuję również, że Ministerstwo Rozwoju i Technologii (ale również i przedstawiciele instytucji wspierających rozwój na terenie Polski) pozostają w stałym kontakcie z przedsiębiorcami oraz przedstawicielami organizacji branżowych.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Jacek Tomczak

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki Administratora jest Dyrektor Departamentu Rozwoju Inwestycji.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2022 r. poz.1339 z późn. zm.), w celu udzielenia odpowiedzi na interpelację lub zapytanie poselskie.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - o organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - o inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
8. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie poselskie.
9. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - o prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - o prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - o prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
10. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.